

Årsmelding 2023

for

Norsk Museumstog

Om Norsk Museumstog

Norsk Museumstog (NMT) foresto til og med 2021 kjøring av museumstog på det nasjonale jernbanenettet, i samarbeide med Norsk Jernbanemuseum.

Siden 2022 har driften vært midlertidig innstilt.

Vi samarbeider med NJK Hovedstyret og Historiske Togreiser AS for å få driften i gang igjen.

Ledelse

Driftsutvalgets sammensetning, etter valg på årsmøtet 15.03.2023:

Bjørn Halling	Driftsleder og materiellansvarlig
Sven Marius Utklev Gjeruldsen Halle	DU-medlem
Christian Fjeldheim Evje	Sekretær
Lukas Næss	Kasserer
Ragnar Andenæs	Damplokansvarlig
Kai Hartmann	DU – medlem
Per Brinchmann	DU – medlem
Lars Fredrik Kleppe Andersen	DU - medlem

Driftsutvalget har avholdt 3 møter i 2023.

NMTs årsmøte ble avholdt 15.03.2023.

NMT har vært representert i NJKs representantskap ved driftsleder.

Driftsåret 2023

Det foregikk ingen kjøring av museumstog i 2023.

Hovedaktiviteten i 2023 var fraflytting fra verkstedet Groruds område. At vi måtte flytte fra verkstedet Grorud, skyldes betydelig økt aktivitet på området. Sporene vi sist disponerte, spor 17 og 18, er revet opp, og det er bygget en verkstedhall på området.

På verkstedet Grorud ble det i 2023 nedlagt en betydelig innsats med å rydde området vi holdt til på, samt med å få tømt lagervognene for lagrede deler.

Det ble kjørt to vogntog med deler til Eina. Da vognene var tømt for deler, ble to stålvogner og en godsvogn hugget.

NMT eide en gammel container som har tilhørt Linjegods, og som var utstyrt med Linjegods' logo. Containeren har blitt brukt til lagring av deler. Den tilbød vi til Jernbanemuseet, og de takket ja til tilbudet. 17. november gikk den til Hamar.

Det har blitt gjennomført to materielltransporter på spor og to på bil i 2023:

- 11. juni ble damplok 30a 271 overført til Gamle Vossebanen.
- 10. juli ble en av skiftetraktorene våre, Skd 220c.138, lastet opp på bil for transport til Grovane.
- Vi eide to brakker, som ble benyttet som henholdsvis spiserom og garderobe. Brakkene var plassert på to Os – vogner. NJK Østfoldbanen ønsket å overta vogner og brakker, og 28. juni gikk de på bil til Dilling.
- 25. november ble to vogner, en skiftetraktor og El 11.2098 overført fra henholdsvis Grorud og Filipstad til Hønefoss.

Samarbeidspartnere

Kontakten med våre vanlige samarbeidspartnere har vært svært lav i 2023, dette skyldes selvfølgelig at vi ikke har kjørt tog.

Den samarbeidspartneren vi har hatt mest kontakt med i 2023, er Mantena verkstedet Grorud. Vi må takke stedlig leder Roar Aas for å ha hatt stor tålmodighet med oss under flytteprosessen.

Lokaler og sporplass

Verkstedet Grorud

Ved årsskiftet 2022/2023 fikk vi den endelige oppsigelsen fra verkstedsområdet, med fraflytting 1. mai 2023.

Gjenværende materiell på vst. Grorud fikk fra årsskiftet 2022/2023 midlertidig plassering, på huggesporet, på området kalt «Prærien».

Vi rakk ikke å fraflytte området til 1. mai, arbeidet med opprydning tok mye tid.

Transporten av materiell ble også forsinket. Men 25. november gikk siste materielltransport fra verkstedet Grorud. Dermed er et mangeårig, svært gunstig leieforhold avsluttet.

Filipstad

I lokstallen på Filipstad disponerer vi fire spor, etter avtale med Jernbanemuseet. Her står ellokene, samt to personvogner og en godsvogn.

I desember ble El 11.2098 flyttet til Hønefoss, etter krav fra Jernbanemuseet, som trenger innendørs plass til kongevogn A1K 24001.

Hønefoss

I lokstallen på Hønefoss disponerer vi to spor.

- På det ene sporet står damplokene 26c 411, og 30a 271 (inntil 11. juni), fra 25. november El 11.2098 og Skd 220c.200.
- På det andre sporet står Di 2.841, BCo 348 og El 11.2078.
- På utsiden står Fde 19003 og F 1025.

Generelt om lokaler og sporplass

Oppbevaringsforholdene for NMTs materiell er ikke tilfredsstillende. Materiellet er spredt på flere steder, en del materiell står ute om vinteren, og hvor lenge vi kan holde til på de tre forskjellige stedene er høyst usikkert. Innen få år må det finnes nye løsninger, hvor alt materiell kan samles på et sted, under tak, og hvor det også er vesentlig bedre lagt til rette for å drive vedlikeholdsarbeider, sommer som vinter.

Rullende materiell

Damplokomotiver

30a 271 og 26c 411

Hvilke muligheter vi får i fremtiden til å kjøre museumstog med damplok på det nasjonale jernbanenettet i fremtiden, er foreløpig ikke kjent. Samtidig er det slik at begge NJKs museumsbaner trenger damplokomotiver for fremføring av hovedtogene. I denne situasjonen fant vi det riktig å akseptere at lokene overføres til henholdsvis Krøderbanen og GVB.

- Det er inngått avtale om at 30a 271 overføres til Gamle Vossebanen. Overføring av lokomotivet til GVB foregikk i 2023.
- Ferdigstillelse av 26c 411 foregår på Hønefoss. Det er i 2023 blant annet støpt et nytt sylindrerlokk til loket. Planen er at loket skal være driftsklart for bruk på Krøderbanen våren 2024. Det er samtidig en intensjon om at loket skal kunne benyttes på det nasjonale jernbanenettet.

Elektriske lokomotiver

El 11.2078

Lokomotivet står innendørs på Hønefoss. Det er utført en del arbeider på loket i 2023.

El 11.2098

Loket ble ikke benyttet i 2023. Det er flyttet fra Filipstad til Hønefoss.

El 11.2107

Loket ble ikke benyttet i 2023. 2107 står innendørs på Filipstad.

El 13.2142

Ved inngangen til året var loket under revisjon på verkstedet Grorud. Da dette arbeidet var ferdig, ble loket tatt i bruk av Jernbanemuseet.

Diesellok og skiftetraktorer

Di 2.841

Loket blir oppbevart innendørs, i stallen på Hønefoss. Det er ikke utført arbeider på loket i 2023.

Skd 220c

- Skd 220.138 ble overført til Setesdalsbanen i 2023.
- Skd 220c.168 står hensatt utendørs på Hønefoss. Det har ikke vært utført arbeider på traktoren i 2023.
- Skd 220.200 står ved årsskiftet innendørs på Hønefoss. Traktoren har vært prøvekjørt i 2023. Traktoren ble påført skade under transport fra Grorud til Hønefoss. NMT vil anmode Bane Nor om erstatning for dekning av utgifter til reparasjon.

Personvogner i tre – driftsvogner

NMTs driftsvogner er vognene 119, 213, 561, 950, 990, 1025 og 18143.

I tillegg har vi generatorvogn 19003 for bruk i dampdrevne tog.

Vognene har ikke vært i bruk i 2023.

Det er ikke utført vedlikeholdsarbeider på vognene i 2023.

Personvogner – hensatte vogner.

BCo 348

Vognen er hensatt innendørs på Hønefoss. Det er ikke utført arbeider på vognen i 2023.

DFo 432, Bo 502, Co 770

Vognene er hensatt utendørs på Grovane, dekket av solide presenninger. Det er ikke utført noen arbeider på vognene i 2023.

Vognene burde helt klart ha vært lagret under tak. Sikkerheten er rimelig god på Grovane, men området er fuktig.

Internt materiell og materiell til hugging

Stålvogn CB 21216 ble flyttet fra Grorud til Hønefoss. Vognen er dekket med nye presenninger.

Stålvognene F3 21407 og C2 19931, samt en Kbps, ble hugget på Grorud verksted i 2023.

To Os – vogner ble hugget på Hønefoss, sammen med to His'er tilhørende Jernbanemuseet.

Økonomi

NMT har ikke hatt driftsinntekter siden 2021.

Derimot, så har økt offentlige tilskudd til museumsbanene og NJK ført til at NMT får dekket det meste av løpende utgifter, hvorav de største går til dekning av regninger for sporleie og husleie fra Bane Nor eiendom.

Økt tilskudd innebærer at vi fortsatt er solvente, selv om mangel på inntekter medfører at vi ikke kan igangsette prosjekter uten å søke om tilskudd.

I 2023 har vi fått tilskudd fra Jernbanemuseet til 26c.411 og El 11.2078.

Driftsutvalget vil uttale

Situasjonen NMT er i, er, naturlig nok, svært utilfredsstillende. Togene står, og har gjort det siden siste kjøredag 30. september 2021.

Vi som driver NMT, mener at vi gjør en viktig innsats med formidling, gjennom å gi publikum mulighet til å oppleve en gammeldags togreise. Vi holder et gammelt togsett i driftsklar stand, og kjører tog på det nasjonale jernbanenettet.

Det har vært kjørt tog Nordmarka rundt, og det har vært kjørt andre, bestilte turer. Vi har også kjørt tog for å markere viktige jubileer på jernbanen, sist Dovrebanejubileet i 2021, hvor jubileumstoget ble en stor suksess, som ga oss mange gode tilbakemeldinger.

At dette da ikke følges opp med aktiv bistand fra jernbanemyndighetenes side for å holde virksomheten i gang, har vært en stor skuffelse for oss. Men – vi gir oss ikke! Vi har dannet en intern prosjektgruppe med deltagere fra NMT, NJK Hovedstyret og Historiske Togreiser, som arbeider aktivt med planer og tiltak for å få driften i gang igjen. Utfordringene er betydelige, vi trenger en operatør for kjøringene, vi trenger et sted å holde til, og vi trenger leverandører av vedlikeholdstjenester. Ved årsskiftet kan vi melde om en positiv utvikling, men så langt ikke noe gjennombrudd. Vi har et berettiget håp om å lykkes, vi har på ingen måte gitt opp håpet om å komme i gang igjen med kjøringene.

Vi håper at alle gode støttespillere, frivillige og eksterne samarbeidspartnere, fortsatt vil støtte oss!

Oslo, 29.01.2024

Bjørn Halling

Sven Marius Utklev Gjeruldsen Halle

Christian Fjeldheim Evje

Lukas Næss

Ragnar Andenæs

Kai Hartmann

Per Brinchmann

Lars Fredrik Kleppe Andersen

Rev. 3, korrigert for Skd 220c.168/200 etter merknad fra Per Frode Hove.

Forsidebilde: Lok 26c 411 på vei mot vinteropplag 30.11.1982. Fotograf: Jan Borti Salvesen.